

17 ноябрь, жума, 1995 йил
Сотувда эркин нархда. № 223 (1225)

Тоҳиржон Ҳамроқул олган сурат.

Асар саксонинин ииллар воқеаларини ҳақиқий ҳикоя қилади. Москвадан келган терговчинининг бир соҳхоз директорини «тақдирини ҳал қилишни» масолида «пых-та пых» қилганидан дунр фожеаси билидн талқин этилади. Асарни кўрган томошабин кечати кунга яна бир назар ташлаб, буғунги мустакдиллигимизга шукронлар айтиши шубҳасиз.

Жаңах туменин Х. Олимажон номатдын ширкатын курамында пахтадан бұтаған ерлерин қыдырап, кузги-қинки тидырыяны сфатын ұтканын қымда келтүсү йишкөсилте пукта заман хуарышты багытландырып курамын семияр-көтүсү бұды. Унда хийдөп тракторларидын унуауи фойдаларын, ерин тегишди чукурликта шугораян, уттилик, шунингдек, даянда шилеюлине жарар мидийин-мийши широт яратын масалары хусусиди фикрландып атыпди.

насихатлари, бой
ибасидан қелиб чи-
қ-йўриқлари бисёр
лахзаларда ёшлар
хушат фахрийсининг
сон-дилдан эшитиш-
бисёр. 10. 10. 10. 10.

Ўзбекистоннинг энергетика ресурслари

СИРДАРЁ ГРЭСИ

У Марказий Осиёдаги ийрик корхоналардан биридир. Бу ерда мамлакатимизда ҳосил қилинаётган электр қувватининг қарий 30 фоизи ишлаб чиқарилади.

Корхонанинг илк блоки ишга туширилганига 20 йилдан ошди. Унинг қурилиши Мирзачўлни ўзлаштириш ҳаракатида қўшилиб кетганини бежиз эмас. ГРЭС ўз фаолиятини бошлаб, чўл ўрнида пайдо бўлган ўнлаб янги шаҳар ва қишлоқлар, ишлаб чиқариш иншоотлари электр қуввати билан тўлиқ таъминланди. Ҳатто ягона тизим орқали электр қуввати қўшни мамлакатларга ҳам узатилади. Нурчиларнинг кўркам шаҳри — Ширин қад ростлади. Унинг шу ном билан аталишида ҳам жўрғоғи, ҳам рамзий маъно бор. Чунки ГРЭСдан сал нарида Ширинсой оқади. У бир-бирдан узилиб қолган Фарҳод ва Ширин тоғлари орасидан ўтади. Қирққинчи йилларда шу ерда ГРЭС қурган азаматлар афсонавий бу корхонага ҳеч иккиланмай «Фарҳод» деб ном қўйишган эди. Орадан 30 йил ўтгач, «Фарҳод» «Ширин»ни топди. Янги шаҳар «Ширин» деб аталди.

Сирдарё ГРЭСи 1981 йилдан бошлаб тўла қувват билан ишламоқда. Ўтган даврда бу ерда 273 миллиард 242 миллион киловатт-соат электр қуввати ҳосил қилинди. Мутахассисларнинг айтишича, шунча қувват билан бутун ер шарининг эҳтиёжини бир канча вақт давомида қондириш

қилган ҳолда катта даромад олиш борасида ибратли ишларни бажармоқдалар. Масалан, ўтган йили ГРЭСни ёниги билан таъминлайдиган янги омборлар қурилди. Бундай улкан «идиш»ларни яратишда аввалгидек металл эмас, балки темир-бетон плита ишлатилгани боис миллионлаб сўм маблағ тежаб қолинди.

ГРЭС ёзда газ, қишда эса мазут билан ишлайди. Бироқ Шуртандан келтирилаётган газга Тошкент ва янги Ангрэн ГРЭСлари ҳам «шерик» бўлгач, «ангори олов»нинг босими сезиларли даражада қамайди. Шундай бўлса-да, нурчилар бу муаммони газдан тежамкорлик билан фойдаланиш эвазига ҳал этишмоқда.

Яқинда ГРЭС жамоаси олдида турган яна бир муаммо ўз сечинини топди. Корхона учун зарур бўлган ўрта махсус маълумотли мутахассислар эндиликда Ширинда очилган энергетика техникумида тайёрланмоқда. Келгусида бу ўқув даргоҳида мамлакатимизнинг бошқа электр корхоналарини учун ҳам қўллаб-қувватлаш мутахассислар тайёрлаш мўлжалланмоқда.

Юқорида қайд этилганидек, Сирдарё ГРЭСи техник тизими ва табиий ўрни жиҳатидан Марказий Осиёдаги ноб электр корхоналаридан биридир. Сирдарё ҳавзасига яқин жойлашган ушбу улкан корхонанинг истиқболи порлоқ. Бир вақтлар матбуотда иккинчи Сирдарё ГРЭСини қуриш ҳақида фикр юритилганлиги. Бу гапда ҳам буюр бўлиб, ҳатто унинг техник лойиҳаси ҳам тайёрланган экан. Янги лойиҳа мустақил мамлакатимизда ўз куч-қудратини билан амалга ошса ажаб эмас. Бунинг учун бизда имкониятлар ҳам, тажриба ҳам етарли.

Бироқ ҳозирча бир ҳақиқат аён: Ўзбекистон энергетикасининг улкан корхонаси — Сирдарё ГРЭСининг мамлакатимиз иқтисодий ҳаётидаги ўрни ва мавқеи юқориликча қолмади.

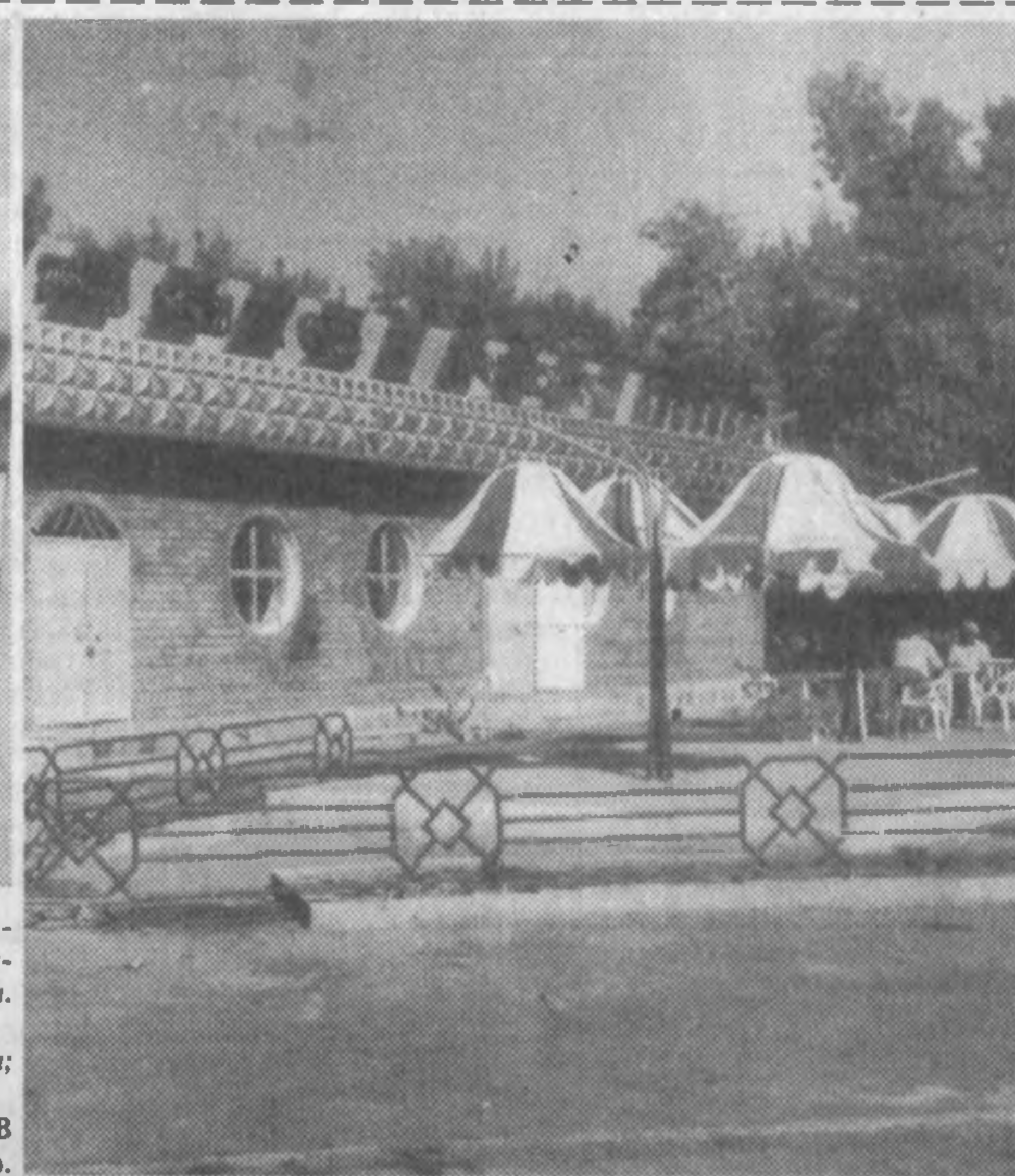
А. ШЕРНАЗАРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Янгиёла шаҳрида «Оди-нон» очiq турфаги ҳиссдорлик жамиятининг фирма дўкони очилди. У уч қисмдан иборат бўлиб, биринчисида 15 турфади нон ва нон маҳсулотлари, иккинчисида ун ҳамда макаронлар, учинчисида эса яхна ичимликлар ва ширинликлар сотувга қўйилган. Бундан ташқари, шинам қавҳахона ва фазрийлар чойхонаси ҳам ишлаб турибди.

СУРАТЛАРДА: сотувчи Толибжон Сафаров харидорга иссиқ нонларни тавсия этмоқда; фирма дўконининг умумий кўриниши.

«Халқ сўзи» мухбири.

Фармон ва ижро

ФЕРМА ХЎСУСИЙЛАШДИ, АММО ҲЕЧ НАРСА ЎЗГАРМАДИ

— дейди «Юлдуз» хўсуслилаштирилган ферма раиси Мухтор МУРОДОВ

ОДАМ ўзига ишониб топширилган мулкка шу қадар ҳам соғувқонлик билан қарайди. ахир? Демак, Пешку туманидаги Охунбоев номили жамоа хўжалиги раҳбарлари (раиси Исмоил Музробов) фермани хўсуслилаштиришга юзакни ёндошганлар. Яъни биздан кетгунча, эгасига етгунча қабилда иш туттишган.

Фермада 401 бош қорамол бўлиб, шундан 195 таси сиғир. Сиғирлар ўтган йили ҳам худди шунча эди. Аммо сут соғиб олиш ўтган йилгига нисбатан тенг бавар қамайди. Масалан, олдинги йили 125 та соғин сиғирдан кунига 800 литрдан сут соғиб олинган бўлса, бу йил 400 литрга тушиб қолди. Аниқроғи, ҳар бир сиғир ўртача 3 литрдан сал ортиқроқ сут бераётди.

Хўш, фермада мулкчилик шакли ўзгаргандан сўнг нега сут қамайиб кетди? Бунинг асосий сабаби — мулк ўз эгасини топмаган. Эҳтимол, М. Муродов 25 йил қорачилик соҳасида ишлагани учунгина раис этиб сайлангандир. Ҳолбуки, гап кўп йиллик стажда эмас, тадбиркорликда, ишчи бозор муносабатлари асосида ташкил эта билишда. Бунинг «Юлдуз» фермасидаги аҳвол исботлаб турибди.

Ферма мулкчиликнинг бошқа шаклига ўтган бўлса-да, ҳали кўп жиҳатдан жамоа хўжалигига қарам бўлиб қолмоқда. Фермага қанда бўйича 180 гектар ер ажратилиши зарур эди. Аммо атиги 101 гектар экин майдони бириктирилган. Хўжалик раҳбарлари «бундан ортиқча ажратсақ, пахтани, донни қасрга экамиз» дейишмоқда. Улар ҳам ўзларича ҳақ, албатта. Эҳтимол, фермани ривожлантирадиган муқобил йўллари ўйлаб топса бўлар. Дейлик, у ердаги молларни 30-40 тадан қилиб, талабгор қорвадорларга, тадбиркорларга бўлиб берган фойдали эмасми? Ҳар қалай, бунинг самарали эканини фермер ва яққа деҳқон хўжаликларини тимсолида қўриб турибмиз.

Шундай экан, вақтни ўтказишга ҳоҳат йўқ. Токи, мулкка ҳақиқий хўжайинлик ҳисси камол топиб, ундан тежаб-тергаб фойдаланилмаса, 401 бош қорамолни етарли ер, техника ва озуқага эга бўлмаган жамоа боқолмайди. Қишга тайёрлик ҳам пундан далолат бериб турибди. Фермада ҳозиргача 360 тонна сомон, 150 тонна беда тайёрланган, унга қўшимча 140 гектарлик макка бора, холос.

Пешку туманида жуда катта чўл майдонлари мавжуд. У ерлардан хоҳлаганча янтоқ тўшлаш мумкин эди. Афсуски, бу иш билан ҳеч ким жиддийроқ бош қотириб, шуғулланмади.

Вилоятда номигагина ҳиссдорлик жамиятига ўтган, аслида ери, ўғити, ёниллиги ва техникаси билан жамоа хўжаликларига қарам бўлган бундай фермалар анчагина. Уларнинг кўпчилиги «Юлдуз» хўсусли фермасига ўхшаган акциялар чикармаган. Ҳиссдорлик жамиятларидан оли-наётган фойда бозор иқтисоди талаблари даражасида эмас. Уч ойдан буюн топширган сўтнинг пулини ололмаяптилар. «Бухоросут» ҳиссдорлик жамияти «Юлдуз»дан 100 минг сўм қарз. Ҳа, маҳсулотни олишдан олдин ҳақини тўлашни ўйлаш керак. Бозор иқтисоди ҳисоб-китобни ёқтиради, бунинг ҳис қилиш вақти келди.

Ислохотлардан қўзланган мақсад меҳнат унумдорлигига эришиб, халқимиз турмуш фаровонлигини ошириш ва мулк-қўлчиликни таъминлашдан иборат. Бунинг учун ҳар бир тадбиркорнинг иқтисоди, таъминоти, таъминоти бўлмоғи керак.

Маннон ОТАБОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Галла мустақиллиги йўлида

ПАХТАЗОРЛАР УЗРА ЯШИЛ ҚАТОРЛАР ПАЙДО БЎЛАЯПТИ

Қўшқўпир туманидаги «Хоразм» жамоа хўжалиги меҳнаткашлари галла мустақиллигига эришиш юзасидан юртбошимиз ва республика ҳукумати ўртага қўйган назиғани келуси йилда тўла уйлаш имконига эга бўлишди.

Бунинг учун 230 гектар унумдор далага бутдойнинг ҳосилдор навлари екилди. Бу майдонларнинг ҳар гектаридан 40 центнер, жами эса 920 тонна галла йигиб олиш кўзда тутиляпти. Қишлоқда жами 4,5 минг киши истиқомат қилади. Ҳар киши ҳисобига йил давомида ўртача 125 килограмм ун маҳсулотлари истеъмол қилиши назарда тутилса, жамоа хўжалигида етиштирилган бутдой қишлоқ меҳнаткашлари эҳтиёжидан ҳам анча зиёда бўлиши ўз-ўзидан аён.

Маълумки, Хоразм воҳасида деҳқончилик шароити манжуд майдонларнинг бирон қаррач ҳам эканисиз қолдирилмайди. Шу боис хўжаликка бўғлой экиш учун далаларнинг ҳосилдан буткул тозаланишини кўтиб ўтиришмади. Уруғликнинг катта қисми ҳосилдан бўшай деб қолган гўза майдонларига екилди. Сифатли култивацияланган гўза қатор оралиғига уруғ қўйилган, сув қўйилмапти. Эгитлардан намлик кўтаришгунча қадар эса қолган кўскалар ҳам чаман очилиб пахтакорларни яна далага қоралаяпти.

Ҳозиргача бирча пайкаллардаги уруғлик тўла ундириб олиниди. Галлакорлар экин парширини бошлаб юборишди.

А. СОБИРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЖАСОРАТ УНУТИЛМАЙДИ

Фашизм устидан қозонилган ғалабанинг 50 йил-лиги кечмиш тарих бўлиб қолди, лекин муҳаббат бағрамининг қутлуғ тантаналари ҳали бери тинмайди.

Фикримизни яқинда Фарғонада бўлиб ўтган аjoyиб бир тантана ҳам исботлаб турибди. Маълумки, Украина Республикаси президенти Леонид Кучма Ўзбекистонга қилган сафари чоғида Украинани фашистлардан ҳалос этишда минглаб ўзбек ўғлонларига жасорат ва қаҳрамонлик кўрсатганлигини алоҳида таъкидлаган эди.

Яқинда олис фронтларда жасорат кўрсатганларга эсталик нишонлари тантанали равишда топширилди. Улар орасида истефодаги полковниклар Е. Охунов, М. Рогожин, олдин аскарлар Х. Байрамов, У. Сайдалиев ва бошқалар бор.

Мукофотланган эсталик нишонлари Ўзбекистон ва Украина халқлари ўртасидаги анъанавий дўстлик ва қардошлиқ мустақамлашга хизмат қилишини алоҳида таъкидлашди.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

КИМИЗ НАРХИ

БИР ПАЙТЛАР бойсун туманидаги «Дарбанд» жамоа хўжалиги яхши ниятлар билан илқичликчилик хўжалигига айланди. Аммо раҳбарларнинг сурналик амалиётига қараганда унинг илқичлиги дунёнинг сунли. Илқичлар киммиш, учқур бедошлар одамларнинг эъдан чиқиб кетди. Бир-икки йилдан бери «Дарбанд»га номи чиққин пол-

нон Холиёр Назаров релсик қилмоқда. У бошқа тармоқлар сингари илқичликчилик ҳам оқланганди. Уларнинг етарли 400 бошдан ошди.

Энг муҳими ҳозир 30 та бия соғиб, кимиз тайёрланмоқда. Шартномага мувофиқ бу кимизнинг асосий қисми Термиз шаҳридаги сил қасаликлари шифохонасига етказиб бери-

лади. Эҳтиёжга қараб аҳолига сотиладиган — бир литри 20 сўм. Демак, бебаҳо шифо қувватига эга бўлган кимизнинг, айтайлик, «Кока-кола»дан арзон сотиладиганида қикимит бор! Куюн-ичиси шунки, бу йил 85 та бия қўлунди — демак, яхши бир неча йилларда «Дарбанд»нинг дардлари йилгига тулиб кетди.

Тождин РАЗЗОҚ
«Халқ сўзи» мухбири.

Иқтисодий чорраҳаларида

ХАРИДОР ТАЛАБИ — ИШИМИЗ МЕЗОНИ

ХАЛҚИМИЗ «Қиш тилини ёйда», — деб бежиз айтмаган. Чунки ана шу нақчага амак қилган кишининг дастурхони бутун бўлади. Бунинг учун ҳис этган Янги Тошкент консерва қимбидати жамоаси бу йил ҳар қачондан кўра самаралироқ меҳнат қилиб, халқимиз дастурхонини турли хил нон-неъматлар билан тўлдирishга баҳоли қудрат ҳисси қўймоқда.

Ўтган йили комбинат акционерлик жамиятига айлантирилган эди. Шундан кейин ишчиларнинг меҳнатига бўлган ғўшасида кескин ўзгарди. Ўзгариш мўжиза, ишлаб чиқаришнинг акцияларнинг 45 фоизи жамоатга, 25 фоизи давлатга, 10 фоизи биржаларга, 20 фоизи эса Қирғиз туманидаги «Турон», «Бўриота» ва «Миллий» жамоа хўжаликларидан ташкил топган агрофирмага сотилди. Натияжада деҳқонлар ҳам йилнинг ҳар чоррағида ана шу акциялар учун дивиденд олаётган бўлишди. Бундан ташқари, комбинат ва жамоа хўжаликларини ўртақлаш тўғрисида шартномага қўра, ишчилар деҳқонларга

қишлоқ хўжалик техникаси, эҳтиёт қисмлар, ёниги, қурилиш асбоблари ва юқори ҳо-силли помидор уруғи, деҳқонлар эса комбинатга етарли миқдорда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб беришга қарор қилишди.

Анни қунарлар корхона пещаларини таъмирлаш ишлари қилган бормоқда. Хусусан, уларнинг бири Ҳиндистоннинг «Ақдэй» фирмасидан келтирилган замонавий ускуналар билан қайта жиҳозланган. У ишга тушиб, машур «Анка-Бент» таъмига ўхшаш «Кет-чун» ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Иккинчи пещ эса Швейцариянинг «Feta rik AS» фирмаси билан ҳамкор-

лида қўйма корхонага айлантирилмоқда. Бу ерда қарий 4 миллион АҚШ долларлик замонавий ускуналар ўрнатилди. Пирокларда қўйма корхонада йилгига 14 млн. долларлик томат ва турли хил мева шартблатлари тайёрланади.

— Бу йилги маҳсулда қол-қолларнинг 15,5 минг тонна-дан зиёд рақ сифатли маҳсулот қабул қилиб олиб, уни қишга йиллашди, — дейди комбинат бош директори Озод Хўжаев. — Натияжада йилгига 42 долларлик маҳсулот сотишга эришилди. Йил охиригача уларга яна 500 минг долларлик маҳсулот етказиб берилади.

Амалдаги корхонада ишлаб чиқаришнинг маҳсулотлар асосан тушука банклар ва шина илқичлар воситасида қандоқланган. Ҳозир уларни қардорлар унқилик хўшамаяпти. Шунинг учун раҳбарият Аниқдор шаҳридаги «Қиш» Ўзбекистон-Италия қўйма корхонасидан жаҳон андоза-

ли борасида ҳам анчагина тадбирлар амалга оширилмапти. Жумладан, уларга кунига бишут тушлик оқ-қат, ҳар ойда эса арзон на-риқларда ун, гўруч, ёғ ва шикар тарқатилмоқда.

Янги иш ўринларини ташкил этиш эса ҳақиқат маъмурият эътиборида. Шу мақсадда Собир Раҳимов туманида 35 киши меҳнат қилувчи кичик консерва заводи, комбинат қоншида эса «Дока-хлеб» пещалари қурилмоқда, маъиний хизмат кўрсатиш уйлари тик-ланган.

Бир сўз билан айтганда, Янги Тошкент консерва комбинатининг акционерлари бутунга ўтган дав-рининг таъбирларидан келиб чиққан ҳолда рақобатбар-дор маҳсулотлар ишлаб чиқариш, шу тариқа йил-лий нолотамиз қадрини ошириш, кичик корхона-лар қуриш, уларга чет эл сармояларини жалб этиш йўлида далаил қадим та-ш-ламоқдалар. Аслида бу и-слохотларнинг асосий та-д-бирларидан биридир.

Баҳодир ОСТОПАКОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ДИҚҚАТ: КИМОШДИ САВДОСИ!

Республика қўчмас мулк биржаси барча тадбиркор ва ийрик сирмоқдорларни навбатдаги кимовиди савдоларига тақлиф қилади.

Савдога харидорлар ва сирмоқдор қўчмас мулк иншоотлари бўлиши ПАРРАПАДАЧИЛИК корхоналари ва автомобилларга ёниги қўйиш шайхончилик қўйилган:

1. Нукусдаги кенг миқёсда «Бестоб» парраллачилик корхонаси.
Бошланғич баҳоси — 42,5 млн. сўм.
2. Андижон вилояти Балиқчи туманидаги «Чинобой» парраллачилик корхонаси.
Бошланғич баҳоси — 29 млн. сўм.
3. Бухоро туманидаги ишлаб чиқариш учун зарур барча шароитлари маъжуд бўлган «Ватан» парраллачилик корхонаси.
Бошланғич баҳоси — 14 млн. сўм.
4. Сурхондарёдаги юқори унумли ва юксак талабларга жавоб берадиган «Жарқўрғон» парраллачилик корхонаси.
Бошланғич баҳоси — 12,5 млн. сўм.
5. Қорақалпоғистондаги барча қулайлик ва афзалликларга эга «Қўнғирот» парраллачилик корхонаси.
Бошланғич баҳоси — 3,5 млн. сўм.
6. Бухоро вилоятидаги мўжизага, лекин сирмун «Қоракўл» парраллачилик корхонаси.
Бошланғич баҳоси — 2,0 млн. сўм.

САВДОГА ШУНИНГДЕК, НАМАНГАН ВИЛОЯТИДАГИ 4 ТА АВТОМОБИЛЛАРГА ЁНИЛҒИ ҚЎЙИШ ШАҲОБЧАСИ ҚЎЙИЛАДИ!

Бўйир Чўст туманидаги 62-сонли (бошланғич нархи — 240000 сўм), Мингбулдадаги 30-сонли (150000 сўм), Чортоқдаги 54-сонли (165000 сўм), Ҳаққулобдаги 18-сонли (130000 сўм) АЕҚШлариди.

КИМ ОШИД САВДОСИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!
ҚЎЧМАС МУЛК — ЎЛМАС САРМОЯДИ!
САВДОГА МУНТАЗАМ ВА ЎЗЎҚСИЗ ДАВОМ ЭТАДИ! КИМОШДИ САВДОСИГА ҚАТИНШИШ УЧУН АРИЗАЛАР ВА ГАРОВ ПУЛЛАРИ РЕПУБЛИКА ҚЎЧМАС МУЛК БИРЖАСИ ВА УНИНГ ВИЛОЯТ БЎЛИМЛАРИДА БИРДАН ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ!
Кимовиди савдоси
Республика қўчмас мулк биржаси
катта залда, 17.22.24. ноябрь
кунлари ўтказилади.
Маълумотлар учун телефонлар:
67-22-14, 67-32-71, 68-17-55,
факс: (3712) 67-24-63.

Нуктаи назар

Ҳаётимизда жиддий ўзгаришлар кечаётган ёки келаядиган илм-фанининг келажакдаги турли хил нуктаи-назарлар орқали қарашлар мавжуд. Бу табиий ҳол. Бугунги муҳожабатда ҳам масаланинг баъзи томонларига эътиборни қаратилган айтилади. Жеро, фан ҳақидаги мулоҳазалар ўзи қадар қадимий ва дабдурустдан барча жиддийлиги қамраб олиш имкони йўқ.

Сўбатимиз — широк физик олим, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг академиги Раҳим БЕКАЖОНОВ. Ҳамюртимиз кўлаб хорижий илм марказлари аъзоси, жумладан, АКШдаги Нью-Йорк Фанлар академияси академиги.

— Домла, «Фан» ва «тарак-қий» тушунчалари энгизилма-жизил: бу бир неча нуктаи назар...
— Шундай, фан яратувчи кучга эга. У тарихнинг қудратли дастури. Чинакам ўзгаришларни кўчириш. Фан ва моддий ишлаб чиқариш ўзаро мураккаб таъсирланади: илмий билиш моддий ишлаб чиқаришнинг умумий тараққиётининг белгилайдиган биринчи сабабидир сифатида майдонга чиқади.

Фан фақат олимларнинггина эмас, балки барча моддий билиш ишлаб чиқарувчиларнинг дастуриямали. У фақат янги илмий маълумотлар бериш эмас, балки шахсини шакллантиришнинг фан олимлари, шахсининг илмий имкониятларини ошириш воситасига айланиб боради.

Витаминизмнинг бу бутун дунё фаннинг энг кўлга қўрилган нуктаи назари. Бу фаннинг илмий кабинет ва лаборатория де-юрийи билан чеклаб қўйилганлар. Улар халқнинг маданий қилиниш майдонига келаядиган, унинг ишлаб чиқарувчи кучлари, фани ва маданиятини ривожлантириш билан боғлиқ, кишиларнинг маънавий унсирларига қўллаб-қувватловчи, фан ютуқларини улар эътиборига ҳавола қилишни ўзларининг бурчлари деб билганлар.

Тараққиёт фан билан тирик. Ҳамма ерда биз илмий ва техник ютуқлар туғдириш бўлмақда-миз. Фан шу кунда дунёда етакчи кучга айланган ва шундай бўлиб қолди. Шунинг учун ўзи ишлаб турган дунёни билан олиштириш ҳаракат қилган ҳар бир инсон фани ва ҳозирги замон техникисининг илмий асосларига таъйиниш лозим. Замонамизнинг туб масалаларига жавоб бериш учун фани мурожаат этиш зарурлигини ҳаётнинг ўзи тасдиқлаган.

Сунгги пайтларда мустақил-лигини туйғиш таълим тизимида қатор илмий ўзгаришлар бўлаётганини кўриб турибмиз. Ҳақиқат аниқлашга мос таълим тизимига ўтиш ва халқроқ талабларга жавоб беришда маълумотли муассасаларнинг таъсирли орузи рубига чиқмоқда. Сир эмаски, ҳар бир буюқ давлатнинг буюқ қиладиган унинг етук муассаси ҳодимлари, бошқарувчи айтилган илм-фан фидойилари-ю олимларидир.

— Маълумки, биз турган ту-роқда дунёда машҳур олимлар яшаб ўттилар. Мамлакатимизда жуда кўпбал илмий кашфиётлар қилган олимларимиз бор.

— Маълумки, биз турган ту-роқда дунёда машҳур олимлар яшаб ўттилар. Мамлакатимизда жуда кўпбал илмий кашфиётлар қилган олимларимиз бор.

лан таққослаб, мажор даврнинг амплитудасига боғлиқ эмаслиги (математикнинг илмий қонуни)нинг аниқлади. Бу кашфиёт соатнинг яратилишига асос бўлди. 25 ёшда Галилей профессор бўлган эди. Кўп ут-маи эса у ўзининг машҳур жи-смларнинг оғирлик кучи таъси-рида эркин тушиб қонунини тажрибада исботлаб берди.

Иккинчи асрдан кўроқ давр мо-банида физиканинг асоси бў-либ хизмат қилган классик ме-ханика Исаак Ньютон (1642-1727) томонидан яратилган эди. Ньютон, худди Галилей каби, 20 ёшга тулганда ҳаётда эли-нинг илмий кашфиётларидадан бири-бутун олам гортиниш ко-нунининг математик ифодаси-ни яратди.

Радиоквантлик ҳосасининг

ришган, гуруримиз, халқимиз-нинг шайини дунёга таратган соҳибқирон бобоми Ахир Те-мур 34 ёшда оламшумул ар-мияни тузиб, унинг машҳур лашкарбошиси бўлган.

Уларнинг илмий фаолият-ларини советлар даврида бош-лаган Мустақил Давлатлар Ҳам-дустлиги мамлакатларининг қа-тор алоқчи физикаси — Х. М. Абдуллаев, С. Х. Сирожили-нов, Л. Д. Ландау, А. И. Алихан-ов, Л. Н. Арцимович каби куп-гина олимлар илмий йиллари қилган илмий ишлари туйғилти оламшумул ном таратдилар.

Ёшлар баҳаллашш учун, фойдал олиш учун, шон-шухрат ёки бошқа шун каби мақсадлар учун эмас, балки одамлар ҳа-ётга наф келтириш учун илм олишга интилишлари керак. Буюқ илмий ютуқларга эришиш

чегаралаб қўйиш жуда зарар, да-рес бериш илмий ишлар, ме-хатининг илмийлиги ўқитувчи-лар меҳнатини онгли меҳнатга айлантиради. Одам машина эмас. Менинг фикримча: ўқи-тувчининг мустақиллиги ва эркин-лик имкониятидан маҳрум этил-са, у ҳалок бўлади. Ким қанча-лик кўп билишнинг эмас, балки ким қанчалик яхши билишнинг аниқлаш керак.

Ўқувчиларнинг физика буйи-ча олимпиадаси дунга хос му-собақалашининг кенг ёйилган шаклидир. Ўқори синф ўқув-чиларининг бундай олимпиада-лари бой тарихга эга. У 1967 йилдан бошлаб ҳар йили ўтқа-зилмоқда. Кейинчалик еш фи-зикларнинг халқроқ олимпиада-лари ўтказила бошланди.

Олимпиадалар, аниқлабмор, истеъдодли ўқувчиларни аниқ-лаш йўлидир. Шу сабабдан республика олимпиадасининг биринчи даражати дипломи билан тақ-дирланган ёшлики Халқ таълими ва-зирлигининг буйру-ғига биноан тегиш-ли мутахассислик қабул қилинади. Олимпиадаларнинг иш-бир муҳим мақсади купгина ўқувчилар-да фан ва техниккага қизиқиш унғотиш-дир.

20—25 йилга яқин давр ичиди йил-гилан олимпиада-лар таърибаси асо-сиди қўйилган ҳу-ло-саларни келтириб

утиш мумкин: ўқувчилар бажарган яхши ишларнинг асосий қисми мак-табдан ташқарида, ўқувчилар иштирокисиз бажарилган; ишлар сифати вақт утиши билан негатири ёмонлашмоқда.

Умуман олганда, менимча, республикамизда еш физиклар-нинг олимпиада ҳаракати су-саймоқда.

Мен физика фанидан жум-хурийт миқсидидаги ҳамма теле-визор олимпиадаларида жюри раиси сифатида қатнашиб, истеъдодли ўқувчилар, мактаб ўқитувчилари билан кўпбал суҳ-батларда бўлиб, ўқувчиларда ҳи-зорги замон физика фанига қи-зиқиш ортантилигини пайқадим. Ундан ташқари ўқувчиларда фи-зика фани асосларининг пайқадим. Ундан ташқари ўқувчиларда фи-зика фани асосларининг пайқадим.

— Ушқир билимни, фаросат-ли физик олимларимиз етарли-чи миқдорда бўла-да, техник ко-билиятли ўқувчилар ҳали ҳам о-зо. Бизнингча, аввало, билим-ларни мажбурий равишда си-ндиришдан иборат ўқитишнинг доғматик услубига бўлган эътирозларимиз жон бор. Таълим-нинг бундай тизими ўқувчилар-нинг соғлом сезиларини ва эр-кинлигини бўғайди, уларни ўз кўнрабига бўлган ишончларини ундиради. Кишиларидаги фақат ақл эмас, балки руҳий боғлиқ ҳам қадридлир. Мактаб кел-жакда ақлди кишилариинига эмас, ҳақиқий ҳаётга тайёр олимларни етиштириш керак. Ўқитувчи фаолиятини кескин

— Ушқир билимни, фаросат-ли физик олимларимиз етарли-чи миқдорда бўла-да, техник ко-билиятли ўқувчилар ҳали ҳам о-зо. Бизнингча, аввало, билим-ларни мажбурий равишда си-ндиришдан иборат ўқитишнинг доғматик услубига бўлган эътирозларимиз жон бор. Таълим-нинг бундай тизими ўқувчилар-нинг соғлом сезиларини ва эр-кинлигини бўғайди, уларни ўз кўнрабига бўлган ишончларини ундиради. Кишиларидаги фақат ақл эмас, балки руҳий боғлиқ ҳам қадридлир. Мактаб кел-жакда ақлди кишилариинига эмас, ҳақиқий ҳаётга тайёр олимларни етиштириш керак. Ўқитувчи фаолиятини кескин

ТАҲРИРИЯТДА: республикамизда фаолият қўсатмаган ишчи-мажорда яқин университет, кўлаб институт ва илмий те-хник муассасаларида, академияларда жуда катта илмий та-ҳқиқат қилинган. Шубҳасиз, фанинг келажакдаги тақдирини ҳеч кимни беғавро қолдирмайди. Эҳтимол, эътиборингизга ҳаво-ла қилинган суҳбат матнур мавзудаги янги-янги мулоҳазаларга туртки бўлар. Хатларингизни кутамиз.

АҚЛ ШАЪМИ МАНГУ ПОРЛАЙДИ

Хорижда ўқиш учун қанча одам юрмаллик, хорижлик дўстларимиз қадр тайёрлашда қанчалик ердиз бермасин, биз ўзимизнинг ўқув да-стурларимиз ва аҳолини маънавий тар-биялаш дастурларини қайтадан кўриб чикмас эканмиз, ҳеч нарсасига қўиш олмаймиз.

Вакт ўтиб бормоқда. Бизнинг ўр-нимизни босадиган янги авлод ети-шиб чикмоқда. Масаланинг моҳияти

кашф этилиши билан ҳозирги замон ядро физикаси ва техник-касида асос солинди. Бу соҳада 30 ёшли Мария Склодовская-Кюри (1867—1943) бош ролини уйнади. У 36 ёшга кирганда Пьер Кюри ва Анри Бекерел-лар билан биргаликда дастлаб-ки Нобел мукофоти нишондор-ларидан бири бўлган.

1905 йилда илмий журнал-ларнинг бирида ҳар бири муал-лифга абайди шон-шароф таъминловчи утга мақола чоп-етилди. Мақолалар муаллифи — 26 ёшли Альберт Эйнштейн (1879—1955) эди. Яна 10 йил-дан сунг эса Эйнштейн умумий инсобилик назарисини ишлаб чикди ва фанлар асрлар оша ўч-мас из қолдириди.

Утмишда ўзбек олимлари Абу Наср Фороби, Абу Али ибн Сино, Абу Райҳон Бери-ни, Мухаммад ал-Хоразмий, Ал-Қосийи ва кўпбал машҳур олимларимиз ҳам ўзларининг оламшумул тадқиқотларини, фанининг ривожланишига муҳим таъсир қўсатган қатор буюқ кашфиётларини асосан ешлик йилларида, 16—30 ёшларида ба-жаришган.

Улуғ бобоклонларимиз — Мирзо Улуғбек — 14 ёшда. Мирзо Бобур — 12 ёшда ин-рик мамлакатлар тахтига ўти-

учун эса нафақат ноёб истеъдод, балки ноёб ирода кучи, сабо-тоқат, жасорат, фавқулодда ҳа-қиқатсезарлик ва ҳақиқатдан ҳам муҳим нарсани била олиш ко-билияти талоб этилади.

— Сизнинг фаолиятингиз ўр-та мактаблар ҳаёти билан бо-ғлиқ кетган, қадрий чорак аср-дан буюр республика еш физик-лар олимпиадаси жюрисининг раисисиз. Қурайтларингиз йил-лар ўтган сари ўқув-тарбия иш-лари сифати қай томонга ўтга-раётганини кузатишти, умуман бу борада сизни уйлантираётган муаммолар борми?

— Ўқир билимни, фаросат-ли физик олимларимиз етарли-чи миқдорда бўла-да, техник ко-билиятли ўқувчилар ҳали ҳам о-зо. Бизнингча, аввало, билим-ларни мажбурий равишда си-ндиришдан иборат ўқитишнинг доғматик услубига бўлган эътирозларимиз жон бор. Таълим-нинг бундай тизими ўқувчилар-нинг соғлом сезиларини ва эр-кинлигини бўғайди, уларни ўз кўнрабига бўлган ишончларини ундиради. Кишиларидаги фақат ақл эмас, балки руҳий боғлиқ ҳам қадридлир. Мактаб кел-жакда ақлди кишилариинига эмас, ҳақиқий ҳаётга тайёр олимларни етиштириш керак. Ўқитувчи фаолиятини кескин

— Ушқир билимни, фаросат-ли физик олимларимиз етарли-чи миқдорда бўла-да, техник ко-билиятли ўқувчилар ҳали ҳам о-зо. Бизнингча, аввало, билим-ларни мажбурий равишда си-ндиришдан иборат ўқитишнинг доғматик услубига бўлган эътирозларимиз жон бор. Таълим-нинг бундай тизими ўқувчилар-нинг соғлом сезиларини ва эр-кинлигини бўғайди, уларни ўз кўнрабига бўлган ишончларини ундиради. Кишиларидаги фақат ақл эмас, балки руҳий боғлиқ ҳам қадридлир. Мактаб кел-жакда ақлди кишилариинига эмас, ҳақиқий ҳаётга тайёр олимларни етиштириш керак. Ўқитувчи фаолиятини кескин

— Ушқир билимни, фаросат-ли физик олимларимиз етарли-чи миқдорда бўла-да, техник ко-билиятли ўқувчилар ҳали ҳам о-зо. Бизнингча, аввало, билим-ларни мажбурий равишда си-ндиришдан иборат ўқитишнинг доғматик услубига бўлган эътирозларимиз жон бор. Таълим-нинг бундай тизими ўқувчилар-нинг соғлом сезиларини ва эр-кинлигини бўғайди, уларни ўз кўнрабига бўлган ишончларини ундиради. Кишиларидаги фақат ақл эмас, балки руҳий боғлиқ ҳам қадридлир. Мактаб кел-жакда ақлди кишилариинига эмас, ҳақиқий ҳаётга тайёр олимларни етиштириш керак. Ўқитувчи фаолиятини кескин

— Ушқир билимни, фаросат-ли физик олимларимиз етарли-чи миқдорда бўла-да, техник ко-билиятли ўқувчилар ҳали ҳам о-зо. Бизнингча, аввало, билим-ларни мажбурий равишда си-ндиришдан иборат ўқитишнинг доғматик услубига бўлган эътирозларимиз жон бор. Таълим-нинг бундай тизими ўқувчилар-нинг соғлом сезиларини ва эр-кинлигини бўғайди, уларни ўз кўнрабига бўлган ишончларини ундиради. Кишиларидаги фақат ақл эмас, балки руҳий боғлиқ ҳам қадридлир. Мактаб кел-жакда ақлди кишилариинига эмас, ҳақиқий ҳаётга тайёр олимларни етиштириш керак. Ўқитувчи фаолиятини кескин

— Ушқир билимни, фаросат-ли физик олимларимиз етарли-чи миқдорда бўла-да, техник ко-билиятли ўқувчилар ҳали ҳам о-зо. Бизнингча, аввало, билим-ларни мажбурий равишда си-ндиришдан иборат ўқитишнинг доғматик услубига бўлган эътирозларимиз жон бор. Таълим-нинг бундай тизими ўқувчилар-нинг соғлом сезиларини ва эр-кинлигини бўғайди, уларни ўз кўнрабига бўлган ишончларини ундиради. Кишиларидаги фақат ақл эмас, балки руҳий боғлиқ ҳам қадридлир. Мактаб кел-жакда ақлди кишилариинига эмас, ҳақиқий ҳаётга тайёр олимларни етиштириш керак. Ўқитувчи фаолиятини кескин

— Ушқир билимни, фаросат-ли физик олимларимиз етарли-чи миқдорда бўла-да, техник ко-билиятли ўқувчилар ҳали ҳам о-зо. Бизнингча, аввало, билим-ларни мажбурий равишда си-ндиришдан иборат ўқитишнинг доғматик услубига бўлган эътирозларимиз жон бор. Таълим-нинг бундай тизими ўқувчилар-нинг соғлом сезиларини ва эр-кинлигини бўғайди, уларни ўз кўнрабига бўлган ишончларини ундиради. Кишиларидаги фақат ақл эмас, балки руҳий боғлиқ ҳам қадридлир. Мактаб кел-жакда ақлди кишилариинига эмас, ҳақиқий ҳаётга тайёр олимларни етиштириш керак. Ўқитувчи фаолиятини кескин

— Ушқир билимни, фаросат-ли физик олимларимиз етарли-чи миқдорда бўла-да, техник ко-билиятли ўқувчилар ҳали ҳам о-зо. Бизнингча, аввало, билим-ларни мажбурий равишда си-ндиришдан иборат ўқитишнинг доғматик услубига бўлган эътирозларимиз жон бор. Таълим-нинг бундай тизими ўқувчилар-нинг соғлом сезиларини ва эр-кинлигини бўғайди, уларни ўз кўнрабига бўлган ишончларини ундиради. Кишиларидаги фақат ақл эмас, балки руҳий боғлиқ ҳам қадридлир. Мактаб кел-жакда ақлди кишилариинига эмас, ҳақиқий ҳаётга тайёр олимларни етиштириш керак. Ўқитувчи фаолиятини кескин

— Ушқир билимни, фаросат-ли физик олимларимиз етарли-чи миқдорда бўла-да, техник ко-билиятли ўқувчилар ҳали ҳам о-зо. Бизнингча, аввало, билим-ларни мажбурий равишда си-ндиришдан иборат ўқитишнинг доғматик услубига бўлган эътирозларимиз жон бор. Таълим-нинг бундай тизими ўқувчилар-нинг соғлом сезиларини ва эр-кинлигини бўғайди, уларни ўз кўнрабига бўлган ишончларини ундиради. Кишиларидаги фақат ақл эмас, балки руҳий боғлиқ ҳам қадридлир. Мактаб кел-жакда ақлди кишилариинига эмас, ҳақиқий ҳаётга тайёр олимларни етиштириш керак. Ўқитувчи фаолиятини кескин

— Ушқир билимни, фаросат-ли физик олимларимиз етарли-чи миқдорда бўла-да, техник ко-билиятли ўқувчилар ҳали ҳам о-зо. Бизнингча, аввало, билим-ларни мажбурий равишда си-ндиришдан иборат ўқитишнинг доғматик услубига бўлган эътирозларимиз жон бор. Таълим-нинг бундай тизими ўқувчилар-нинг соғлом сезиларини ва эр-кинлигини бўғайди, уларни ўз кўнрабига бўлган ишончларини ундиради. Кишиларидаги фақат ақл эмас, балки руҳий боғлиқ ҳам қадридлир. Мактаб кел-жакда ақлди кишилариинига эмас, ҳақиқий ҳаётга тайёр олимларни етиштириш керак. Ўқитувчи фаолиятини кескин

ТОШКЕНТДАГИ ОМБОРДАН СОТИЛАДИ:

Полиэтилен плёнкаси (ис-сиқхоналар учун) 100 микрон, кенглиги уч метр, икки қа-ватли (бир қавати 6 метр).

Тел. факс: 8(3712) 36-70-53

Ўзбекистон Республикаси Давлат мулк қўмитасининг Самарқанд ҳудудий бошқармаси ДИҚҚАТ!

1995 йил 16 ноябрда Самарқанд шаҳрида биринчи марта очик биржа савдоси ўтказилади. Унда Ўзбекистон Республикасининг хусусийлаштирилган корхоналари акциялари сотилади.

Мулкнинг исталган шаклидаги корхоналар раҳбарлари ва бошқа қизиққан шахслар тақлиф этилади.

Акцияларни сотиб олиш — маблағни энг фойдала ишга сарфлаш йўлидаги ажойиб имкониятдир! Корхоналарнинг акцияларини сотиб олсангиз уни бошқариш, шунингдек бир умр йиллик даромад олиш имконига эга бўласиз.

Бишиб қўйинг: акционерлик жамиятининг низом фондида акциялар қанчалик кўп бўлса, бошқариш ҳукуқи ҳам шунчалик кўп бўлади.

Буюртмалар қўйидаги манзилда қабул қилинади: Самарқанд шаҳри, Кўксарой майдони, 1. Тел.: (9262) 31-01-24, 35-87-22, факс: 31-13-65.

Ўзбекистон Республикаси Бухгалтерлар ва аудиторлар ассоциацияси маълум қиладики, лицензияли аудиторлар тайёрлайдиган янги гуруҳнинг навбатдаги машғулотини 1995 йил 20 ноябрда бўлади. Вилоят гуруҳи (ўқиш мuddати — ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда — 1 ой).

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 1993 йил 10 июнидаги

42-рақамли буйруғига мувофиқ лицензияли аудиторларни вазирлик томонидан тасдиқланган дастур асосида тайёрлаш ҳукуқи фақат Бухгалтер ва аудиторлар ассоциациясига берилган.

Қўйидаги доимий ишлайдиган курсларга қабул давом этмоқда:

- бошловчи бухгалтерлар - 2 ой;
- бухгалтерлар малакасини ошириш - 2,5 ой;
- қўшма, чет эл, кичик корхоналарда ишлаш учун молия директорлари - 6 ой;
- бухгалтерияда компьютерлар - 1 ой.

Ҳужжатлар қўйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент, Ниёзбек йўли, 6 (собиқ Урицкий кўчаси), автобусларнинг - "Олой бозори", трамвайларнинг "Қозғоғистон кинотеатри" бекалари, тел.: 34-01-87, 35-72-51.

Спорт

«МЎЪЖИЗА» РЎЙ БЕРМАДИ

Маълумки, миллий терма жамоамиз Афро-Осиё кубоги учун Тошкентда ўтказилган дастлабки учрашувда Нигерия терма командасидан 2:3 ҳисобда мағлубиятга учраган эди. Ушбу учрашувда футболчиларимиз Нигерия жамоаси дарвозаси ёнида жуда кўп ҳавфли вазиятларни содир этиб, муҳлисларимизда яхши таассурот қолдирилган ва келгуси учрашувда «мўъжиза» кутишлари-га умид уйғотишганди. Бироқ ўтган ҳафтанинг охирида Ла-госда ўтказилган такрорий уч-рашувда қутилган «мўъжиза» рўй бермади. Унда май-дон эгилари 1:0 ҳисобида ғалаба қўзонди ва Афро-Осиё кубоги соҳиби бўлишди. Ҳамюртиримиздан Па-вел Буғало ва Миржалол Қосимов учрашувнинг энг яхши футболчилари деб топилди.

Раула ЖУМАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Истикболли белгилли ва статистика давлат қўмитаси жамоаси қўмитанинг ке-к-са ҳодими

Нигмат НУҒМОНОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан, унинг оила аъзолари ва қариндош-уруғларига чуқур таъзия изҳор этилади.

Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўми-таси жамоаси Қорақалпоғистон Республикаси Давлат архитектура қў-ми раиси Ж. Бердиқоновга отаси

Пиримбет БЕРДИҚОНОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдири-ди.

XEROX 5317, 5331, 5332 ихчам

нусха кўчириш машиналари кенг имкониятларга эга.

Турли ўлчамли қоғозлардан

фойдаланиб, асл нусха ўлчовини автомат усулда аниқлаб, икки

томонлама ёки рангли қилиб нусха

кўчиришингиз лозим бўлса

XEROX 5317, 5331, 5332 маши-

налари аини мудадоир!

XEROX машиналарининг имко-

ниятлари уларнинг нархига мос

тушади. Одатда XEROXнинг

дилерлик тармоғи сизга эҳтиёт

қисмлар ва бошқа ишлатиладиган

анёларни юқори сифатда ва

мақбул нархларда қафолатлайди.

RANK XEROXнинг

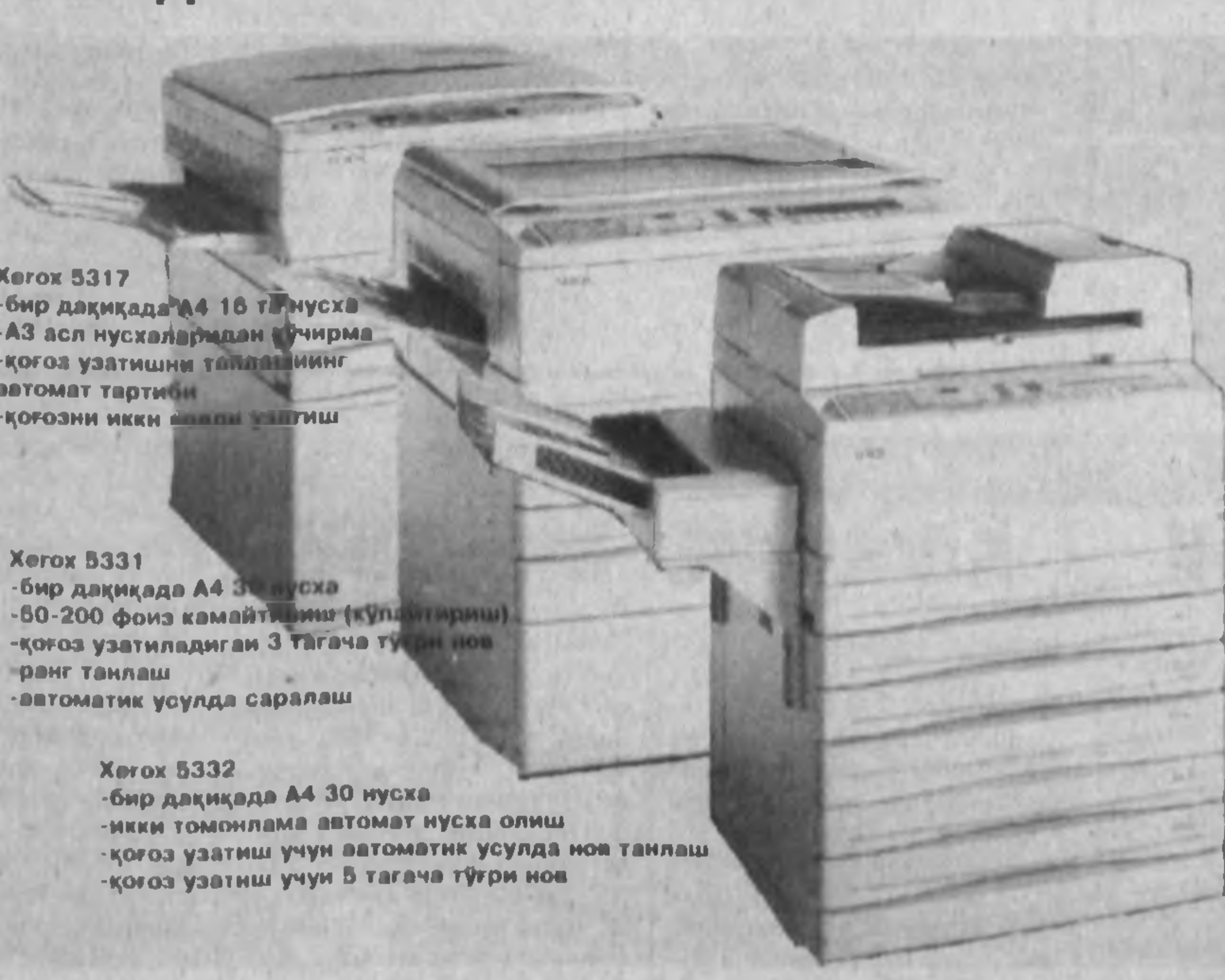
Ўрта Осиё бўйича ваколатхонаси

Алмати (3272) 62-00-45

Тошкент (3712) 39-47-16

XEROX®

СИЗНИНГ ЭҲТИЁЖИНГИЗГА МОС ТУШАДИГАН НУСХА КЎЧИРИШ МАШИНАЛАРИ

Xerox 5317
-бир дақиқада А4 16 нусха
-А3 асл нусхалардан кўчирма
-қоғоз узатишни таллашнинг
автомат тартиби
-қоғозни икки амалли узатиш

Xerox 5331
-бир дақиқада А4 30 нусха
-80-200 фонс қамайтқиш (кўчиртириш)
-қоғоз узатиладиган 3 Тағача тўри нов
-ранг танлаш
-автоматик усулда саралаш

Xerox 5332
-бир дақиқада А4 30 нусха
-икки томонлама автомат нусха олиш
-қоғоз узатиш учун автоматик усулда нов танлаш
-қоғоз узатиш учун 5 тағача тўри нов

The Document Company XEROX

Ксероксга хос афзалликлар
- мустаҳкамлик ва аъло
техник тавсиф.

Бизнинг ваколатли
дилерларимизга мурожаат
этинг:

ШАҲАР	ДИЛЕР	ТЕЛЕФОНЛАР
АКТОБИНС	ВТИ	(3132) 22-17-50
Алмати	Орғтехника-ДОС	(3272) 39-20-54
Алмати	Техниқарз	(3272) 33-11-79
Алмати	С.К.Б. Техникпекс	(3272) 69-20-73
Алмати	Копиқмарказ	(3272) 60-28-48
Алмати	Глотур	(3272) 30-42-41
Атирау	Ронар Сервис	(3122) 23-58-32
Бишкек	Аршан	(3132) 21-64-43
Жезқазған	Делси	(3212) 75-76-25
Жамбул	Арасан	(3262) 24-15-26
Қарағанды	Алекс	(3212) 51-76-00
Қарағанды	Эпком	(3212) 58-25-58
Кокчетав	Марина К	(3162) 24-73-27
Кустаний	Техсервис К.С.	(3142) 39-57-22
Павлодар	Экспертномател	(3182) 71-60-62
Павлодар	Эпком-П	(3182) 47-05-91
Тошкент	Ўзбексерокс	(3121) 39-43-32
Тошкент	ТЭРЗА	(3712) 98-19-20
Усть-Каменогорск	Техниқарз	(3232) 65-08-92
Чимкент	Тоо Қозғойистон	(3262) 27-98-41
Экибасту	САУДА	(3183) 23-93-72